

geschiedenis van 1555 tot 1584 moet laten nalezen uit het gewone leerboek, met het oog op wat ik boven opmerkte: dat er veel bekend wordt verondersteld. De leerling die aan deze voorwaarde voldaan heeft, kan dan met behulp van Van Roosbroecks boek zijn kennis en inzicht zeker verdiepen en verrijken. Resumerende: voor de leerlingenboekerei is deel Ivan de serie „Kopstukken” zeker geschikt.

Fontaine

* * *

Hugh Seton-Watson, Het nieuwe imperialisme, Nijgh en v. Ditmar, Rotterdam, 's-Gravenhage, 157 bladz. f 6, 90

Wat de schr. betoogt is dit: door de eeuwen van haar geschiedenis heen was Rusland een imperialistische mogendheid, zogoed als welke andere ook. Onder imperialisme wil de schr. dan doen verstaan: „overheersing van de ene natie door een andere natie” (bladz. 7). Deze vorm van imperialisme is inderdaad overal en altijd aan te wijzen. Wat dus volgt is een snel overzicht van de Russische geschiedenis waarvan niet de constanten worden belicht, maar wel de resultaten hiervan, dat wil zeggen: de machtsuitbreiding van Moskou naar alle richtingen, tenslotte, laten we zeggen, tot de Elbe en de Stille Oceaan. De schr. blijkt goed op de hoogte te zijn van deze expansie in de negentiende eeuw en de onze. In dit wel erg korte bestek kon hij echter slechts een zeer beknopt en journalistiek overzicht geven, niet erg duidelijk of boeiend. Men ware toch meer gebaat geweest met een helder tekenen der constante tendenzen en het eigen Russische in deze geschiedenis. Want Russisch imperialisme stoelde (en stoelt) op wezenlijk andere gedachten, een andere mentaliteit, dan dat van welk andere Europese mogendheid ook. De vertaling van G. W. de Bruyn-Jackson gaf een feilloos Nederlands, hetgeen steeds zeldzamer wordt.

D. M.

* * *

M. C. Mees, Lamoraal van Egmond, Van Gorcum en Comp., Assen 1963 (Van Gorcum's Historische Bibliotheek no. 70), geb. f 16, 50, 293 blz.

Wie het werk van dezelfde schrijver over Alva uit 1957 niet kent, neemt het prachtig uitgegeven boek over Egmond, die ongetwijfeld aan een wetenschappelijke monografie toe is, met gespannen verwachtingen ter hand. Hij wordt teleurgesteld. Hij vindt een compilatie, die weinig of geen nieuws brengt en bovendien slecht is gecomponeerd. Het boek misstaat in de terecht geroemde Van Gorcum's Historische Bibliotheek en ook in de lerarenbibliotheek.

G.

* * *